

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Вересень 2021 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 27
Департамент статистики та звітності

Головне

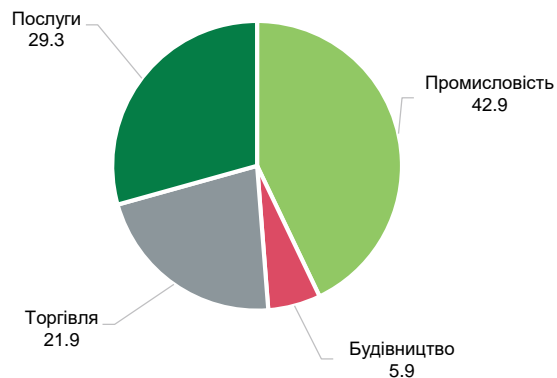
Бізнес зберігає позитивні оцінки щодо результатів своєї діяльності. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у вересні становив 53.1 (у серпні – 53.4).

- Стейкий споживчий попит, сприятлива зовнішня кон'юнктура, подальше зростання інвестиційної активності продовжували позитивно впливати на очікування підприємств усіх секторів економіки, що беруть участь у щомісячних опитуваннях.
- Завдяки сезонному фактору підприємства торгівлі найоптимістичніше серед інших секторів оцінювали перспективи свого розвитку. Респонденти мали високі оцінки щодо обсягу товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу.
- Респонденти всіх ВЕД прогнозують зростання цін на власну продукцію та послуги на тлі подорожчання сировини і товарів постачальників. Водночас зберігаються високі очікування щодо обсягів нових замовлень, в тому числі експортних.
- Збільшення чисельності працівників очікують лише підприємства торгівлі, натомість респонденти промисловості, будівництва та сфери послуг налаштовані на скорочення чисельності працівників.

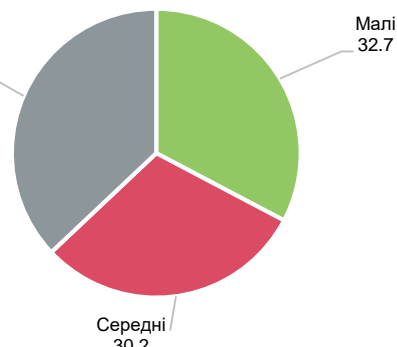
НБУ розпочав публікацію результатів щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

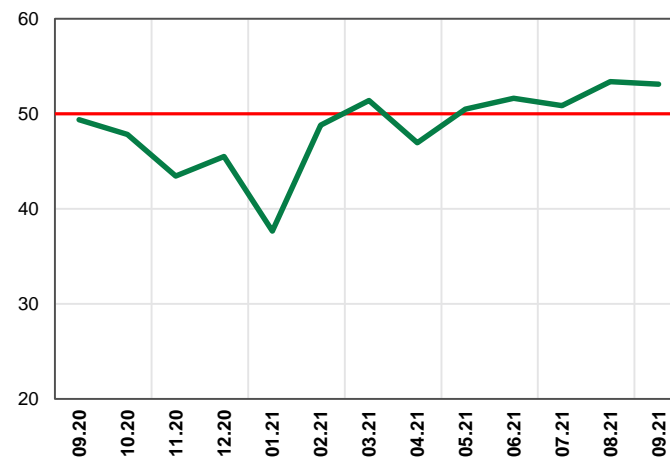
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 06 – 23 вересня 2021 року
- Опитано всього: 324 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у вересні порівняно з серпнем

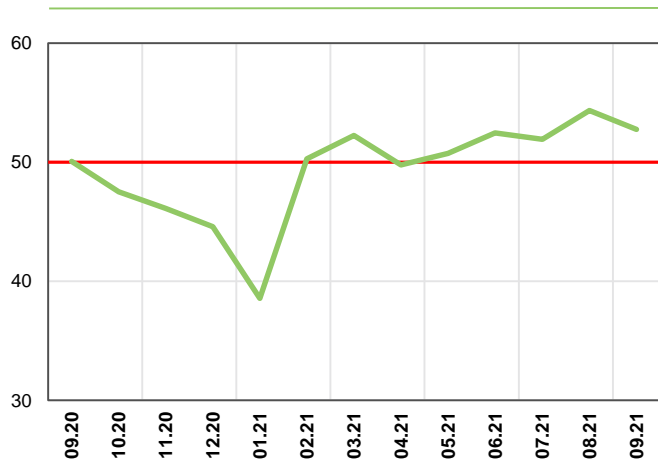
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2020 рік), %*	Дифузійний індекс		
		Серпень 2021	Вересень 2021	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	30.7	54.3	52.8	-1.6
Будівництво	4.9	53.0	51.6	-1.4
Торівля	23.8	51.1	56.1	+5.0
Послуги	40.6	54.1	51.8	-2.3
ЮДА (в цілому по Україні)	X	53.4	53.1	-0.3

Індекс очікування ділової активності

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

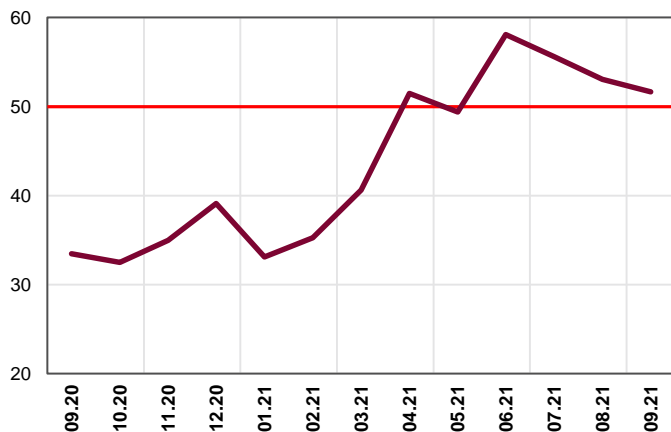
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

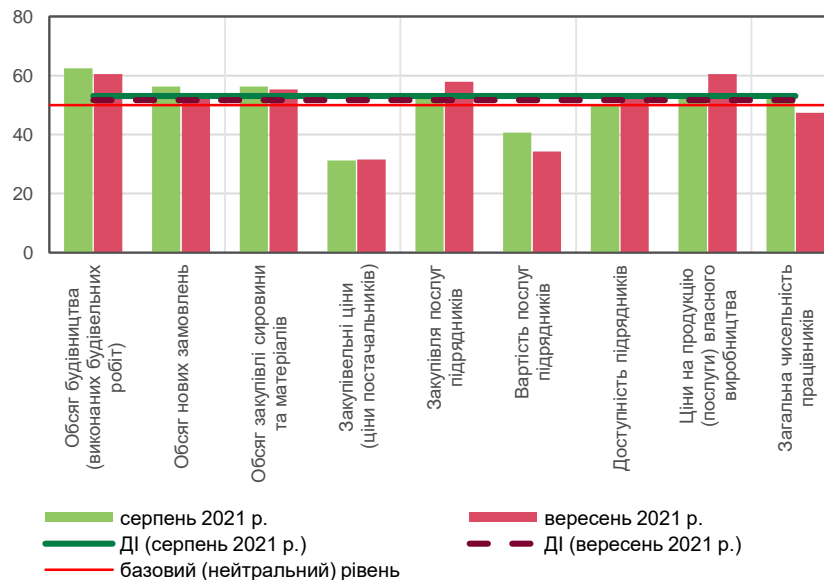
- Підприємства промисловості позитивно оцінюють економічні перспективи своєї діяльності п'ятий місяць поспіль. ДІ сектору у вересні становив **52.8** (у серпні – 54.3).
- Респонденти продовжували прогнозувати зростання обсягу виготовленої продукції, обсягу нових замовлень, у т. ч. експортних: ДІ – 58.6, 60.1 і 57.7 відповідно (у серпні – 63.4, 60.1 та 56.7 відповідно).
- На тлі очікування суттєвого здорожчання цін на сировину та матеріали посилились оцінки щодо підвищення цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 19.1 і 67.6 відповідно (у серпні – 23.2 і 66.3 відповідно).
- Керівники сектору промисловості знову налаштовані на **скорочення чисельності працівників на своїх підприємствах**: ДІ знизився до 48.9 порівняно з 51.1 у серпні.

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

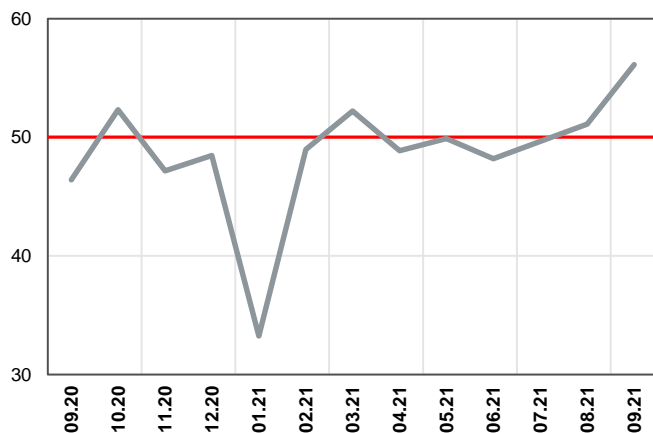
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

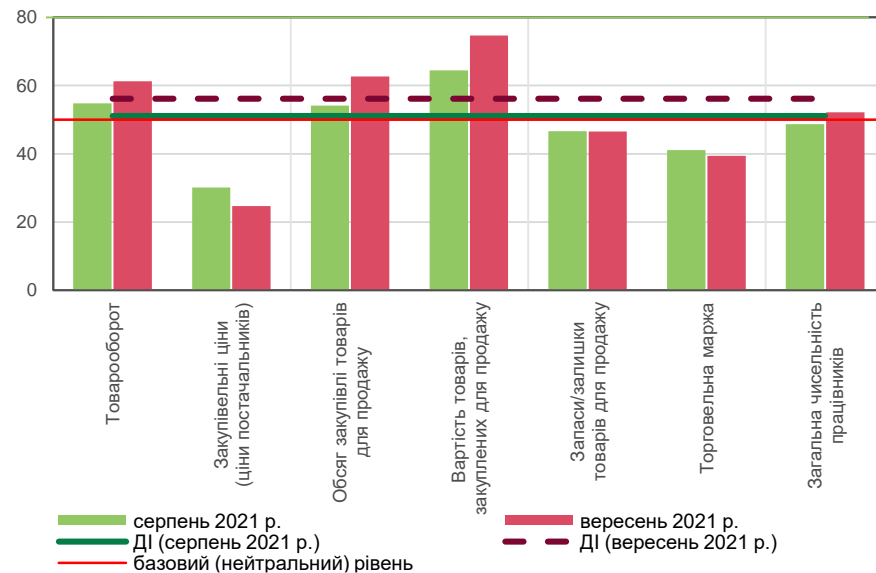
- Респонденти сектору будівництва дещо послабили свої оцінки, проте оптимістично налаштовані щодо результатів діяльності своїх підприємств: **ДІ – 51.6** (у серпні – 53.0).
- Будівельники мали позитивні, проте дещо стриманіші оцінки щодо зростання обсягів виконаних будівельних робіт та нових замовлень: ДІ – 60.5 та 52.6 відповідно (у серпні – 62.5 та 56.3). Як наслідок, очікується незначне зниження обсягів закупівлі сировини і матеріалів: ДІ – 55.3 (у серпні – 56.3).
- Респонденти суттєво посилили свої очікування щодо зростання цін на власну продукцію на тлі високої прогностної вартості послуг підрядників і закупівельних цін: ДІ – 60.5, 34.2 і 31.6 відповідно (у серпні – 53.1, 40.6 і 31.3 відповідно).
- Змінилися настрої підприємств будівництва щодо зайнятості в секторі – після трьох місяців знову очікується скорочення працівників: ДІ – 47.4 (у серпні – 53.1).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

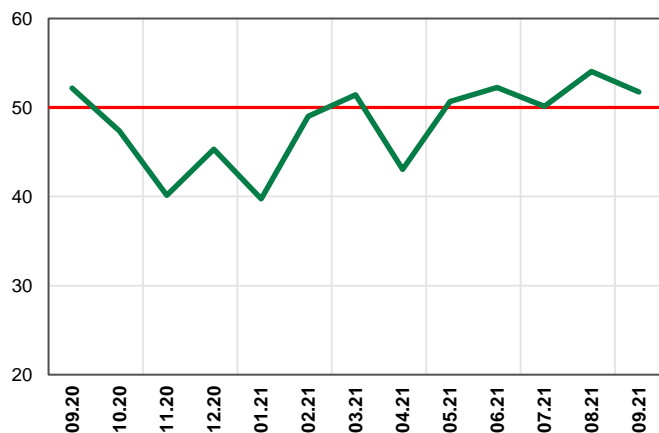
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

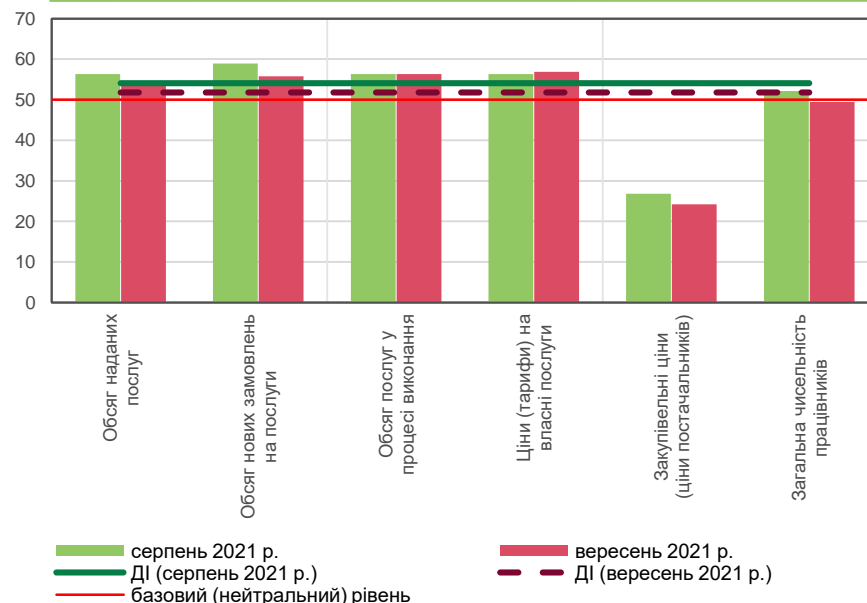
- Респонденти сектору торгівлі **найоптимістичніше серед усіх інших галузей економіки оцінили стан своїх підприємств: ДІ – 56.1** (у серпні – 51.1).
- **Суттєво посилюються очікування щодо зростання товарообороту й обсягу закупівлі товарів для продажу: ДІ – 61.3 і 62.7 відповідно** (у серпні – 54.8 і 54.1 відповідно).
- Одночасно посилюються прогнози щодо підвищення закупівельних цін, а також здорожчання товарів для продажу: ДІ – 24.6 і 74.6 відповідно (у серпні – 30.1 і 64.4 відповідно).
- На тлі поживавлення економічної активності в секторі респонденти налаштовані на **зростання чисельності працівників: ДІ зріс до 52.1** (у серпні – 48.6).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг дещо послабили, проте зберігають оптимістичні настрої щодо своїх економічних перспектив – ДІ сектору у вересні становив **51.8** (у серпні – 54.1).
- Респонденти продовжували очікувати зростання обсягу наданих послуг, обсягу нових замовлень і послуг у процесі виконання: ДІ – 53.7, 55.8 та 56.3 відповідно (у серпні – 56.3, 58.9 та 56.3 відповідно).
- Очікується здорожчання цін/тарифів на власні послуги на тлі посилення зростання очікувань щодо закупівельних цін: ДІ – 56.8 і 24.2 відповідно (у серпні – 56.3 і 26.8 відповідно).
- Респонденти сектору **песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – знизився до 49.5 (у серпні – 52.1).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у вересні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	39	40	22
Обсяг нових замовлень на продукцію	39	42	19
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	29	58	13
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	12	71	17
Залишки готової продукції	17	63	20
Запаси сировини та матеріалів	28	52	20
Ціни на сировину та матеріали	64	34	2
Ціни на продукцію власного виробництва	43	49	8
Загальна чисельність працівників	11	76	13

Дані опитування підприємств будівництва у вересні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	37	47	16
Обсяг нових замовлень	21	63	16
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	32	47	21
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	37	63	0
Закупівля послуг підрядників	32	53	16
Вартість послуг підрядників *	32	68	0
Доступність підрядників	11	84	5
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	21	79	0
Загальна чисельність працівників	16	63	21

Дані опитування підприємств торгівлі у вересні 2021 року

% відповідей

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	42	38	20
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	54	44	3
Обсяг закупівлі товарів для продажу	48	30	23
Вартість товарів, закуплених для продажу	59	31	10
Запаси / залишки товарів для продажу*	31	45	24
Торговельна маржа	6	68	27
Загальна чисельність працівників	10	85	6

Дані опитування підприємств сфери послуг у вересні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	22	63	15
Обсяг нових замовлень на послуги	28	55	17
Обсяг послуг у процесі виконання	24	64	12
Ціни (тарифи) на власні послуги	14	86	0
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	52	48	0
Загальна чисельність працівників	11	78	12

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІЮДА** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)